

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Рауфзода Сайвали Гурез дар мавзуи «Методикаи баланд бардоштани салоҳияти касбии омӯзгорони ояндаи технология (таълими меҳнат) дар раванди таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3. – Педагогика (5.3.10.11.–Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) пешниҳод шудааст.

Дар шароити тағйирёбандаи рушди иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва технологияи Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи омодасозии кадрҳои педагогии рақобатпазир аҳамияти хосса касб намудааст. Низоми муносири маориф аз омӯзгор талаб мекунад, ки на танҳо соҳиби дониши назариявӣ бошад, балки малакаҳои амалӣ, қобилияти татбиқи технологияҳои нав, тафаккури эҷодӣ ва омодагӣ ба мутобиқшавӣ бо талаботи бозори меҳнатро низ доро бошад. Аз ин лиҳоз, масъалаи баланд бардоштани сатҳи салоҳияти касбии омӯзгорони ояндаи фанни технология (таълими меҳнат), бахусус дар марҳилаи таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ, яке аз самтҳои муҳим ва муҳими таҳқиқоти педагогӣ ба шумор меравад.

Таҷрибаомӯзии педагогӣ ҳамчун зинаи ҳалқунандаи ташаккули шахсияти касбии омӯзгор имконият фароҳам меорад, ки донишҷӯён донишҳои назариявии худро дар муҳити воқеии таълим санҷида, малакаҳои касбӣ, мустақилият ва масъулияти педагогиро рушд диҳанд. Гузариш ба таҳсилоти бар пояи салоҳият зарурати таҷдиди назари асосҳои назариявӣ ва методӣ ташкили таҷрибаомӯзиро ба миён меорад. Аз ин рӯ, интиҳоби мавзуи диссертатсионии унвонҷӯ саривақтӣ буда, ба талаботи воқеии низоми таҳсилоти касбӣ мутобиқат мекунад.

Аз таҳлили мазмуни автореферат бармеояд, ки ҳадафи асосии таҳқиқ ба таҳия ва асоснок намудани ҷанбаҳои назариявӣ ва роҳҳои амалии баланд бардоштани салоҳияти касбии омӯзгорони ояндаи фанни технология дар раванди таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ равона гардидааст. Муаллиф кӯшиш намудааст, ки равандҳои омодасозии касбиро дар асоси равишҳои муосир ва талаботи таҳсилоти бар пояи салоҳият таҳлил намуда, механизмҳои самараноки татбиқи онҳоро пешниҳод намояд.

Автореферати диссертатсия мутобиқ ба талаботи муқарраргардидаи қорҳои илмӣ таҳия шуда, дорои сохтори мантиқӣ ва пайдарпай мебошад. Дар муқаддима зарурати таҳқиқ асоснок гардида, дараҷаи қоркарди масъала, ҳадаф ва вазифаҳо, объекту предмети таҳқиқ, инчунин аҳамияти назариявӣ ва амалии натиҷаҳо ба таври возеҳ муайян шудаанд.

Дар боби якум, ки ба таҳлили асосҳои назариявии ташаккули салоҳияти касбии омӯзгори ояндаи фанни технология бахшида шудааст,

муаллиф адабиёти илмӣ–педагогии ватанӣ ва хориҷиро мавриди баррасии амиқ қарор дода, мафҳумҳои калидӣ ва равишҳои методологиро таҳлил намудааст. Дар ин қисмат хусусиятҳои фаъолияти касбии омӯзгори фанни технология ва зарурати тақмили низоми омодаسازی онҳо дар шароити муосир асоснок карда мешаванд.

Боби дуюм ба баррасии имкониятҳои педагогии таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ҳамчун муҳити ташаккули салоҳияти касбӣ бахшида шудааст. Дар он муҳияти таҷрибаомӯзӣ, захираҳои таълимӣ ва тарбиявии он, инчунин амсилаи пешниҳодшудаи муаллиф мавриди таҳлил қарор гирифтаанд. Шартҳо ва омилҳои татбиқи самараноки амсила бо далелҳои назариявӣ ва амалии кофӣ асоснок шудаанд.

Боби сеюм натиҷаҳои кори таҷрибавӣ–озмоиширо дар бар мегирад. Дар ин қисмат марҳилаҳои гузаронидани озмоиш, усулҳои ҷамъоварӣ ва таҳлили маълумот, арзёбии самаранокии амсилаи пешниҳодшуда ва хулосаҳои бадастомада ба таври муфасссал нишон дода шудаанд. Натиҷаҳои таҷриба самаранокии роҳи усулҳои пешниҳодкардаи муаллифро тасдиқ менамоянд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот дар рушди асосҳои илмӣ–методиҳои ташаккули салоҳияти касбии омӯзгорони ояндаи фанни технология дар раванди таҷрибаомӯзии педагогӣ зоҳир мегардад. Дар баробари ин, аҳамияти амалии кор дар он ифода меёбад, ки натиҷаҳои таҳқиқ метавонанд дар таҳияи барномаҳои таълимӣ, курсҳои махсус, тақмили ихтисос ва омодаسازی омӯзгорони фанни технология мавриди истифода қарор гиранд.

Аз таҳлили автореферат бармеояд, ки натиҷаҳои асосӣ ва хулосаҳои муҳими таҳқиқоти диссертатсионии Рауфзода С.Г. дар маҷмӯи 20 кори илмии муаллиф инъикоси худро ёфтаанд. Аз ҷумла, 13 мақола дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 6 мақола дар маҷаллаҳо ва маҷмӯаи маводи конференсияҳои илмӣ ба таъбиқ расидаанд. Ҳамзамон, муаллиф як дастури методиро таҳия ва нашр намудааст.

Диссертатсия дар ҳаҷми 195 саҳифаи матни компютерӣ таҳия гардида, дорои 2 диаграмма, 4 ҷадвал ва 1 амсилаи илмӣ мебошад. Рӯйхати адабиёт 166 номгӯи манбаъҳои илмӣ ва методиро дар бар мегирад.

Бо назардошти таҳлили ҳамаҷонибаи мазмуни автореферат метавон ба хулоса омад, ки диссертатсияи Рауфзода Сайвали Гурез таҳқиқоти ба анҷомрасидаи илмӣ буда, дорои навоариҳои муайян, аҳамияти назариявӣ ва арзиши амалӣ мебошад. Хулосаҳо ва тавсияҳои пешниҳодшуда асоснок буда, имконияти татбиқ дар амалияи таълимиро доранд.

Дар маҷмӯъ, диссертатсияи Рауфзода Сайвали Гурез дар мавзӯи «Методикаи баланд бардоштани салоҳияти касбии омӯзгорони ояндаи

технология (таълими меҳнат) дар раванди таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ» ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3. – Педагогика (5.3.10.11.– Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) мебошад.

Такриздиханда: доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Шоҳиён Нурали
Набот

Суроға: 734060, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кӯч. Маяковский 70/3,
Тел.: +992 93 580 6222
Суроғаи эл.: shoev_n@list.ru

Имзои Н.Н. Шоҳиёнро тасдиқ мекунам, сати сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии

Юсупова Бибиҷон
Ғаниҷонова

Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Суроға: 734019, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, куч. Муҳаммадиев 17/6
Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода
Тел.: +992 (37) 232 50 00
Сомона: <https://dbz.tj>
E-mail: rectorat.dbzkht.tj@mail.ru
«12» феввали соли 2026